

Motion till riksdagen 2021/22:4706

av **Ulla Andersson m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2021/22:228 Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag om höjd avståndsgräns i glesbygd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med ett förslag om höjd ersättning i glesbygd under en övergångsperiod och tillkännager detta för regeringen.

2 Bakgrund

Propositionen föreslår ett nytt och enklare system för skattelättnad för arbetsresor. En regionalt differentierad skattereduktion som är avståndsbasead och färdmedelsneutral föreslås ersätta den nuvarande kostnadsbaseade avdragsrätten för resor mellan bostad och arbetsplats.

Skattereduktionen är avståndsbasead och färdmedelsneutral, vilket innebär att skattelättnaden utgår från avståndet mellan bostad och arbetsplats i stället för kostnaden för resan däremellan samt att skattelättnaden blir oberoende av vilket färdmedel som faktiskt har använts för arbetsresan. Den regionala differentiering av skattereduktionen som föreslås innebär härutöver att villkoren för att kunna få en skattelättnad knyts till var i landet den skattskyldige bor och arbetar. Det föreslagna systemet förväntas omfatta fler personer än nuvarande regelverk och leda till minskade utsläpp från arbetsresor.

Propositionens förslag är att skattereduktion ska göras med 50 öre per kilometer för arbetsresor till den del resan överstiger en nedre avståndsgräns men inte en övre avståndsgräns. Den nedre avståndsgränsen föreslås vara högre för dem som bor och arbetar i vissa storstadskommuner i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län,

medan den övre avståndsgränsen föreslås vara densamma i hela landet. Förslaget utgör en modell för ett nytt skatterättsligt regelverk för arbetsresor.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

3 Höjd avståndsgräns och ersättning i glesbygd

Vänsterpartiet anser att Sverige ska följa det klimatpolitiska ramverket som med bred majoritet antogs av Sveriges riksdag 2017 där etappmålet för inrikes transporter är att utsläppen från inrikestransporter (förutom flyg) ska minska med minst 70 procent till senast 2030, jämfört med 2010. Utsläppen från vägtrafiken minskar inte tillräckligt snabbt för att klimatmålen ska nås. För att nå målet till 2030 behöver utsläppen minskas i en takt med i genomsnitt ca 9 procent per år. Transportsektorn måste uppenbarligen ställa om snabbare för att nå etappmålet för inrikes transporter. Ett avståndsbaserat och färdmedelsneutralt reseavdrag är ett effektivt styrmedel för att sänka växthusgasutsläppen vid arbetspendling. Enligt Reseavdragskommitténs Skattelättnad för arbetsresor (SOU 2019:36), som föregick propositionen, beräknas utsläppen av koldioxid från arbetsresor minska med omkring 11 procent, motsvarande 220 000 ton koldioxid per år.

Vänsterpartiet har länge förespråkat att ett avståndsbaserat reseavdrag ska införas och välkomnar att regeringen nu föreslår en regionalt differentierad skattereduktion som är avståndsbaserad och färdmedelsneutral och ersätter den nuvarande kostnadsbaserade avdragsrätten för resor mellan bostad och arbetsplats. Förslaget har positiva effekter när det gäller klimat, transporteffektivitet, miljö, fördelningspolitik och jämställdhet. Det innebär vidare minskad risk för fusk, bättre fördelning mellan stad, landsbygd och glesbygd och bättre fördelning mellan kvinnor och män samt stimulerar mer transporteffektiva färdmedel som kollektivtrafik. Dessutom beräknas trafikskadorna minska med 6 personer färre dödade och 700 personer färre skadade i trafiken per år. Den ökande andelen kollektivtrafikresor vid arbetsresor förväntas ge positiva jämställdhets- och fördelningspolitiska effekter. De omfattande skattefelen beräknas minska med mer än 1 miljard kronor per år.

Vänsterpartiet instämmer dock med flera remissinstanser om en höjd övre avståndsgräns för dem som bor i glesbygd, i de delar av landet som har långa pendlingsavstånd. Region Västerbotten, Arvidsjaurs kommun, Nordmalings kommun och Vännäs kommun framhåller i sina remissyttranden att för stora delar av norra Sverige är 80 km en normal distans för pendling med tåg och för dem som veckopendlar. Därför rimmar förslaget illa med satsningarna på regionförstoring och som investeringarna i Norrbotniabanan skapar, en uppfattning som Vänsterpartiet delar. Vänsterpartiet föreslår därför att regeringen skyndsamt utformar ett förslag om höjd avståndsgräns i glesbygd.

Regeringen bör skyndsamt återkomma med ett förslag om höjd avståndsgräns i glesbygd. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vidare anser Vänsterpartiet att ersättningen i glesbygd ska vara högre än regeringen föreslår i propositionen eftersom det där ofta inte finns samma tillgång till kollektivtrafik och en väl utbyggd laddinfrastruktur. Samtidigt bör statens investeringar i kollektivtrafik och en väl utbyggd laddinfrastruktur i hela landet intensifieras. Det ska finnas goda levnadsförutsättningar i hela landet. Boende i glesbygd får med regeringens förslag lägre ersättning än tidigare och därför behöver ersättningen i nuläget höjas.

Under en övergångsperiod bör därför ersättningen i glesbygd vara högre, antingen genom omfördelning inom det nya systemet eller genom att tillföra ytterligare medel i kommande budgetproposition. Vänsterpartiet föreslår därför att regeringen skyndsamt återkommer med ett förslag på höjd ersättning i glesbygd under en övergångsperiod.

Regeringen bör skyndsamt återkomma med ett förslag på höjd ersättning i glesbygd under en övergångsperiod. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Ulla Andersson (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Ali Esbati (V)

Birger Lahti (V)

Iлона Szatmari Waldau (V)

Ciczie Weidby (V)